

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 30/2013-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 6. februára 2013 predbežne prerokoval sťažnosť JUDr. P. P., B., zastúpeného advokátkou JUDr. E. Š. B., ktorou namieta porušenie svojich práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 1 TdoV 24/2011, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť JUDr. P. P. o d m i e t a pre neprípustnosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 30. novembra 2012 doručená sťažnosť JUDr. P. P. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojich práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a

základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 1 TdoV 24/2011.

2. Z obsahu sťažnosti a zistení ústavného súdu vyplýva, že sťažovateľ bol rozsudkom Špeciálneho súdu v Pezinku sp. zn. PK 2 Tš 15/2005 z 30. novembra 2006 uznaný vinným z trestného činu podplácania podľa § 161 ods. 1 a 3 písm. b) zákona č. 140/1961 Zb. Trestný zákon účinného do 31. decembra 2005. Najvyšší súd svojím uznesením sp. zn. 2 Tošs 2/2007 z 9. septembra 2008 sťažovateľom podané odvolanie zamietol a ďalším svojím uznesením sp. zn. 1 TdoVš 1/2009 zo 17. septembra 2009 sťažovateľom podané dovolanie odmietol. V ďalšom postupe sa sťažovateľ obrátil na ústavný súd, ktorý svojím nálezom č. k. I. ÚS 129/2010-3 z 9. marca 2011 vyslovil porušenie jeho základných práv podľa čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 48 ods. 1 ústavy a práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 13 dohovoru, a to tak vo vzťahu k rozhodnutiu najvyššieho súdu vydanému v konaní o dovolaní vedenom pod sp. zn. 1 TdoVš 1/2009, ako aj vo vzťahu k rozhodnutiu najvyššieho súdu vydanému v odvolacom konaní pod sp. zn. 2 Tošs 2/2007, ktoré zároveň zrušil a vec vrátil na nové prerokovanie najvyššiemu súdu. Po vrátení veci na najvyšší súd v čase od 1. júna 2011 do súčasného obdobia, resp. do času podania tejto ústavnej sťažnosti, prebiehajú na najvyššom súde konania o námietkach sťažovateľa vo vzťahu k sudcom najvyššieho súdu, ktorí majú rozhodovať v jeho trestnej veci ako zákonní sudcovia, pričom ostatným rozhodnutím je uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 1 TdoV 24/2011 z 19. septembra 2012.

3. Sťažovateľ v podanej sťažnosti rozdeľuje svoju argumentáciu do troch oblastí.

(i) V prvej namieta zákonne rozporný a ústavne nesúladný postup najvyššieho súdu pri pridelení jeho trestnej veci do jednotlivých senátov najvyššieho súdu, k čomu dôvodil: *„Svojvôľa sa prejavila v konaní Najvyššieho súdu SR, vedúca k porušeniu práva na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy, keď sú opakovane vydávané opatrenia o pridelení veci senátom z rôznych kolégií, odôvodňované vylúčením sudcov, či už všetkých sudcov trestného kolégia, resp. konkrétnych sudcov trestného kolégia a potom opätovné pridelenie veci sudcom, o ktorých bolo vyslovené / i súdom vyššieho stupňa /, že sú vylúčení z konania a rozhodovania v mojej veci.“*

(ii) V druhej namieta priet'ahový postup najvyššieho súdu pri rozhodovaní v jeho trestnej veci: „*Nesprávna činnosť sa prejavila v konaní Najvyššieho súdu SR, vedúca k porušeniu práva na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy, keď v dôsledku porušenia čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 dohody, dochádza k priet'ahom a vec nie je predložená zákonnému sudcovi.*“

(iii) V tretej napáda nedostatočné odôvodnenie uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 1 TdoV 24/2011 z 19. septembra 2012 ako ostatného rozhodnutia najvyššieho súdu vydaného po vrátení veci, keď dôvodí, že „*V podaniach som taktiež namietal, že napadnuté rozhodnutie trpí aj vadou nedostatočného odôvodnenia, keď senát... neuvádzal mnou namietané skutočnosti a napokon sa s týmito ani nevysporiadal s poukazom na vydané rozhodnutie.*“.

4. Na základe argumentácie uvedenej v sťažnosti sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie o nej nálezom takto rozhodol:

„*1. Základné právo JUDr. P. P. na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a na zákonného sudcu čl. 48 ods. 1 ústavy a právo na spravodlivý súdny proces a na účinný prostriedok nápravy podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 13 Dohovoru... bolo porušené postupom Najvyššieho súdu SR pod sp. zn. 1 TdoV 24/2011.*

2. Základné právo JUDr. P. P. na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy právo na verejné prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov, bolo porušené postupom Najvyššieho súdu SR pod sp. zn. 1 Tdo V 24/2011.

3. Najvyšší súd SR je povinný uhradiť JUDr. P. P. trovy právneho zastúpenia...“

II.

5. Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

6. Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

II. A

K namietaným priet'ahom najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Tdo V 24/2011 [bod 3(ii)]

7. Podľa § 24 písm. b) zákona o ústavnom súde návrh nie je prípustný, ak ústavný súd v tej istej veci koná.

8. Ústavný súd v predmetnej veci zistil, že sťažovateľ v podanej sťažnosti okrem iného namieta priet'ahy v postupe najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 1 TdoV 24/2011 a v dôsledku tejto skutočnosti namieta porušenie svojich práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 48 ods. 2 ústavy. V tej istej veci sa sťažovateľ už sťažnosťou obrátil na ústavný súd, ktorý o nej rozhodol svojím uznesením č. k. IV. ÚS 2/2013-21 z 10. januára 2013 tak, že ju ako neprípustnú odmietol. Predmetné rozhodnutie nie je doteraz právoplatné. Ten istý nárok na ochranu ústavnosti sťažovateľ uplatnil aj v tomto konaní. Z uvedeného vyplýva, že ústavný súd by mal opätovne konať a rozhodovať vo veci, o ktorej sa koná vo veci sp. zn. IV. ÚS 2/2013.

9. Vzhľadom na uvedené (bod 7 a 8) sťažnosť sťažovateľa v tejto časti nie je prípustná pre prekážku už začatého konania, preto ústavný súd rozhodol o nej tak, že ju odmietol pre neprípustnosť [§ 24 písm. b) zákona o ústavnom súde].

II. B

K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 13 dohovoru postupom najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Tdo V 24/2011 [body 3(i) a 3(ii)]

10. Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

11. Jedným zo základných pojmových znakov sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, resp. podľa § 49 zákona o ústavnom súde ako prostriedku ochrany ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou zaručených základných práv alebo slobôd je zásada subsidiarity. Zmyslom a účelom tejto zásady je to, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti ultima ratio inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde (III. ÚS 149/04). Ústavný súd môže založiť svoju právomoc na konanie až vtedy, ak fyzická alebo právnická osoba nemala inú ústavnú a zákonnú možnosť účinnej ochrany svojich práv (I. ÚS 161/02, I. ÚS 79/07).

12. Zo zistení ústavného súdu vyplýva, že najvyšší súd vo svojom uznesení sp. zn. 1 TdoV 24/2011 z 19. septembra 2012 rozhodol o nevyklúčení sudcov najvyššieho súdu z vykonávania úkonov trestného konania v trestnej veci sťažovateľa vedenej

pod sp. zn. 1 TdoV 24/2011. V súvislosti s postupom ústavného súdu v konaní o ústavnej sťažnosti sťažovateľa vedenej pod sp. zn. IV. ÚS 2/2013 ústavný súd už uviedol (pozri úradný záznam zo 7. decembra 2012), že „... sťažovateľ proti rozhodnutiu z 19. septembra 2012 podal sťažnosť a následne predseda NS SR v zastúpení predsedom trestnoprávneho kolégia vydal opatrenie o zriadení päťčlenného senátu – predseda JUDr. Š. za účelom rozhodnutia o sťažnosti. Doposiaľ nebolo nariadené neverejné zasadnutie.“. Taktiež z obsahu samotného uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 1 TdoV 24/2011 z 19. septembra 2012 je zrejmé, že toto je možné napadnúť opravným prostriedkom, ktorým bola sťažnosť v zmysle § 163 a nasl. Trestného poriadku.

13. Ústavný súd – v zmysle uvedeného v bode 12 a s prihliadnutím na zásadu subsidiarity (pozri body 10 a 11) – dospel k záveru, že sťažovateľ mal možnosť vo veci „zákonného sudcu“ napadnúť uznesenie najvyššieho súdu z 19. septembra 2012 riadnym opravným prostriedkom, čo aj urobil, pričom o tomto opravnom prostriedku v súčasnom období rozhoduje najvyšší súd ako súd sťažnostný. V zmysle konštantnej rozhodovacej praxe ústavného súdu v prípade podania opravného prostriedku (riadneho či mimoriadneho) a súbežne podanej ústavnej sťažnosti je táto sťažnosť považovaná za prípustnú až po rozhodnutí o opravnom prostriedku, ktorý sťažovateľ súbežne s podaním ústavnej sťažnosti využil. Právomoci ústavného súdu rozhodnúť o nosných námietkach sťažovateľa, t. j. porušenie princípu zákonného sudcu, prednesených v ústavnej sťažnosti predchádza právomoc najvyššieho súdu ako súdu sťažnostného, v dôsledku čoho vyhodnotil sťažovateľom podanú sťažnosť v tejto časti ako podanú predčasne. Vzhľadom na uvedené ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti v tejto jej časti ju odmietol pre neprípustnosť (§ 25 ods. 2 v spojení s § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde).

14. V závere ústavný súd už len dodáva, že ústavou daná právomoc mu neumožňuje nahrádzať rozhodovaciu činnosť (právomoc) všeobecných súdov, ak je táto založená zákonom alebo na základe zákona. Ústavný súd môže založiť svoju právomoc na konanie až vtedy, ak fyzická alebo právnická osoba nemala inú ústavnú a zákonnú možnosť účinnej ochrany svojich práv. Ústava ani zákon o ústavnom súde taktiež nepripúšťajú, aby si sťažovateľ ako účastník konania zvolil medzi súdnymi orgánmi ochrany porušených

základných práv a slobôd, naopak, čl. 127 ods. 1 ústavy jednoznačne požaduje vyčerpanie všetkých sťažovateľovi dostupných a účinných prostriedkov nápravy.

15. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku sa ústavný súd nemohol zaoberať opodstatnenosťou námietok v nej uvedených. Zároveň stratilo opodstatnenie zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa na ochranu ústavnosti, keďže rozhodovanie o nich je viazané na vyslovenie porušenia práva alebo slobody (čl. 127 ods. 2 prvej vety ústavy).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 6. februára 2013